

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Autorka bakalářské práce: Anna Křižanová

Název bakalářské práce: Domácí násilí páchané na dětech a jeho vliv ve školním prostředí

Datum odevzdání bakalářské práce: květen 2023

Aktuálnost tématu

Jako téma své bakalářské práce zvolila autorka teoreticky i prakticky relevantní problém domácího násilí. Konkrétně se zaměřila na dopady domácího násilí na děti a jejich promítnutí do školního prostředí. Jde o problematiku aktuální, neboť děti byly dlouho zapomenutými oběťmi domácího násilí. Zájem o tento úhel pohledu ožívá na přelomu století a trvá do současnosti. K aktuálnosti tématu v České republice přispívají i nové legislativní návrhy jako například návrh na definici domácího násilí v kontextu občanského zákoníku.

Náročnost tématu

Náročnost tématu je spojena zejména s jeho interdisciplinarnitou. Domácí násilí představuje více vrstevnatý fenomén a tím i interdisciplinární problém, který otevírá prostor pro diskusi právních, kriminologických, psychologických a viktimologických hledisek či přístupů k problému. Autorka ve své BP uplatnila zmíněná hlediska a vhodně je propojila. To se konec konců promítá i do výběru a práce s odbornou literaturou. Po metodologické stránce práce využívá adekvátní metody zpracování, jak teoretické (tj. rekapitulaci současného stavu poznání, analýzu a komparaci poznatků z různých literárních pramenů), tak empirické v podobě kvalitativního šetření.

Hodnocení práce

Cíl BP definuje autorka takto: zjistit, jak děti, na kterých bylo páchano domácí násilí, fungovaly ve školním prostředí, jaké měly vztahy s vrstevníky a pedagogy a zda se ve třídě, do které docházely neobjevila šikana. V roli oponenta konstatuji, že se autorce podařilo tento cíl přiměřeně naplnit. Koncepce BP vychází z tohoto cíle, struktura práce je logická.

V teoretické části autorka charakterizuje nejprve domácí násilí a v této souvislosti zmiňuje i problematiku fyzických trestů při výchově dětí. Oceňuji, že dále zmiňuje právní dokumenty sociálně právní ochrany dětí. Pasáže věnované dítěti jako oběti domácího násilí jsou zpracovány celkem solidně. Konkrétní zaměření BP se pak odráží v kapitole zaměřené na význam školy a pedagogů při prevenci domácího násilí. Souhrnně konstatuji, že výklad v teoretické části je věcný, bez závažných chyb či nepřesností. Práce s odbornou literaturou splňuje požadavky na BP.

Empirická (praktická) část se opírá o kvalitativní metodologii. Lze říct, že autorka se pokusila o hloubkový rozhovor neboli in-depth interview. Konkrétně se jednalo o pět rozhovorů s dospělými lidmi, kteří v dětství zažili domácí násilí. K tomu stanovila tři výzkumné otázky (viz s.31). Při interpretaci výsledků se autorka zaměřila na následující témata či kategorie: vztahy v rodině, prožívání těžké životní situace, reakce na domácí násilí, vztahy s vrstevníky postoj ke škole, postoje pedagogů.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

K teoretické části práce neuplatňuji žádné zásadní připomínky. V roli oponenta nicméně uvádím, že bych uvítala lépe propracovanou kapitolu o interpretaci výsledků. Autorka například nevyužila možnost nabídnout souhrn (hlavní nálezy) k výzkumným otázkám. Souhrnně konstatuji, že BP je zpracována solidně, po obsahové i formální stránce splňuje standardy kladené na tento typ kvalifikačních prací.

Otázky k obhajobě:

- 1) Objasněte poslání a hlavní úkoly intervenčních center. Patří do působnosti IC také práce s původci domácího násilí? Na str. 14 uvádíte, že intervenční centra pracují také s původci domácího násilí. Odpovídá to realitě?
- 2) Jak může škola (pedagog) pomoci dětem zasaženým domácím násilím?

Závěr:

Předloženou bakalářskou práci **doporučuji k závěrečné obhajobě** a předběžně navrhuji klasifikaci „výborně“.

V Praze 15.5. 2023

doc. PhDr. Ludmila Čírtková, CSc., dr. h. c.